



عنوان درس: پرستاری در بحران، فوریت ها و حوادث غیر مترقبه	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته پرستاری
تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)	پیش نیاز: پرستاری داخلی جراحی ۴
نیمسال تحصیلی: .....	تعداد دانشجویان: .....
محل تشکیل کلاس: .....	زمان شروع کلاس: .....
نام مدرس: سمیه زارع	مسئول طرح درس: سمیه زارع

● **شرح درس:** این درس شامل بررسی، مراقبت و انجام سلسله اقداماتی برای بیماران در شرایط اورژانسی می باشد. در طی تدریس این درس به دانشجویان کمک می شود تا ضمن کسب آگاهی در مورد اصول و مفاهیم پرستاری در فوریت ها، با بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق و فرآیند حل مشکل به طور عملی نیز با نحوه ارائه مراقبت های فوری به مصدومین و بیماران اورژانس در خارج از بیمارستان و یا در بخش اورژانس آشنا شود.

● **هدف کلی:** هدف کلی این درس، افزایش آگاهی و ایجاد توانایی در دانشجویان به منظور ارائه اقدامات فوری پرستاری جهت حفظ جان مصدومین و پیشگیری از عوارض در حوادث، سوانح، بلایا و بحران ها تا رسیدن کمک های پزشکی و آماده سازی دانشجویان جهت انجام مراقبت های پرستاری بر اساس اصول تریاژ در بخش اورژانس می باشد.

● **اهداف اختصاصی:**

۱- آشنایی با اقدامات پرستاری قبل از بیمارستان.

در پایان جلسه درسی دانشجویان باید قادر باشد:

- اهمیت ثبت وقایع در اورژانس پیش بیمارستانی را شرح دهد.
- ساختار بخش اورژانس را توضیح دهد.
- روش برخورد با بیمار و خانواده وی را در بخش اورژانس شرح دهد.
- نقش پرستاران در بحران را بیان کند.

۲- آشنایی با تریاژ.

در پایان جلسه درسی دانشجویان باید قادر باشد:

- مفهوم تریاژ را شرح دهد.
- سیستم های تریاژ را جداگانه توضیح دهد.
- هدف از تریاژ را شرح دهد.
- اجزای فرآیند تریاژ را نام ببرد.

۳- آشنایی با ارزیابی مدهو در اورژانس.

در پایان جلسه درسی دانشجویان باید قادر باشد:

- ارزیابی اولیه بیمار در اورژانس را شرح دهد.
- روش شرح حال گیری از بیمار را بیان کند.

#### ۴- آشنایی با تهیه نمونه‌های آزمایشگاهی.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- انواع روشهای نمونه گیری در مصدومین مختلف را لیست کند.
- روش صحیح هر نوع نمونه گیری را توضیح دهد.

#### ۵- آشنایی با سامان دهی درد.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- ارزیابی درد بیمار را شرح دهد.
- مقیاسهای اندازه گیری شدت درد را بیان کند.
- روشهای دارویی جهت تسکین درد را توضیح دهد.
- روشهای غیر دارویی جهت تسکین درد را توضیح دهد.

#### ۶- آشنایی با مایع درمانی وریدی و ترانسفوزیون.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- انواع مایعات وریدی را نام ببرد.
- نکات کلیدی در ترانسفوزیون خون را شرح دهد.
- انواع فرآورده‌های خونی را نام ببرد.

#### ۷- آشنایی با آسپیراسیون، ورود اجسام خارجی به چشم و گوش و حلق و بینی.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- انواع انسداد تنفسی ناشی از آسپیراسیون جسم خارجی را نام ببرد.
- اقدامات درمانی در انسداد کامل راه هوایی را توضیح دهد.
- انواع روشهای مورد استفاده در درمان آسپیراسیون جسم خارجی را شرح دهد.
- اقدامات درمانی در ورود جسم خارجی به چشم را شرح دهد.
- اقدامات درمانی در ورود جسم خارجی به گوش را شرح دهد.
- اقدامات درمانی در ورود جسم خارجی به بینی را شرح دهد.

#### ۸- آشنایی با زخم و پانسمان و بانداژ.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- زخم را تعریف کند.
- طبقه بندی زخم را بیان کند.
- شش نوع زخم باز را نام ببرد.
- انواع زخمهای بسته را نام ببرد.
- اقدامات اولیه در زخمهای بسته را توضیح دهد.
- روش صحیح پانسمان زخم را روی مولاژ نشان دهد.
- قواعد اساسی بانداژ را شرح دهد.
- انواع بانداژ را روی مولاژ نشان دهد.

#### ۹- آشنایی با خونریزی و شوک.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- ارزیابی اولیه بیمار در خونریزی خارجی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری در خونریزی خارجی را توضیح دهد.

- روشهای کنترل خونریزی خارجی را شرح دهد.
- شوک و انواع آن را تعریف کند.
- ارزیابی اولیه بیمار در شوک را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در شوک را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری شوک در بخش اورژانس را شرح دهد.

#### ۱۰- آشنایی با اورژانسهای محیطی.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- اورژانسهای محیطی را نام ببرد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در غرق شدگی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری بخش اورژانس در غرق شدگی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در سرمازدگی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری بخش اورژانس در سرمازدگی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در هایپرترمی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری بخش اورژانس در هایپرترمی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در برق گرفتگی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری بخش اورژانس در برق گرفتگی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در صاعقه زدگی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری بخش اورژانس در صاعقه زدگی را شرح دهد.

#### ۱۱- آشنایی با گزیدگی‌ها.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- انواع گازگرفتگی‌ها را نام ببرد.
- ارزیابی اولیه در گازگرفتگی‌ها را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری در گازگرفتگی‌ها را بیان کند.
- انواع گزیدگی‌ها را نام ببرد.
- تدابیر پرستاری در انواع گزیدگی‌ها را بیان کند.

#### ۱۲- آشنایی با واکنش‌های آلرژیک.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- علل ایجاد کننده واکنشهای آلرژیک را نام ببرد.
- ارزیابی اولیه بیمار در واکنشهای آلرژیک را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در واکنشهای آلرژیک را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در واکنشهای آلرژیک را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری واکنشهای آلرژیک در بخش اورژانس را توضیح دهد.

#### ۱۳- آشنایی با مسمومیت‌ها.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- انواع مسمومیت‌ها را نام ببرد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در سموم خورده شده را شرح دهید.
- تدابیر پرستاری سموم خورده شده در بخش اورژانس را شرح دهید.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در سموم استنشاقی را شرح دهید.
- تدابیر پرستاری سموم استنشاقی در بخش اورژانس را شرح دهید.

- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در مسمومیت با هیدروکربنها را شرح دهید.
- تدابیر پرستاری مسمومیت با هیدروکربنها را در بخش اورژانس را شرح دهید.
- تدابیر پرستاری جهت مسمومیت با داروهای مختلف را توضیح دهید.

#### ۱۴- آشنایی با اورژانس‌های رفتاری.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- ارزیابی اولیه اورژانس‌های رفتاری را شرح دهد.
- تکنیکهای پرستاری در بیماران با اورژانس رفتاری را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری در بیماران خودکشی کننده را توضیح دهد.

#### ۱۵- آشنایی با سلاح‌های کشتار دسته‌جمعی.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- قوانین مربوط به مواجهه با مواد خطرناک و سلاح‌های کشتار جمعی را شرح دهد.
- تدابیر پیش بیمارستانی در بیماران مصدوم با سلاح‌های کشتار جمعی را توضیح دهد.
- تدابیر پیش بیمارستانی در بحرانهای ناشی از مواد منفجره را توضیح دهد.
- تدابیر پیش بیمارستانی در آسیبهای ناشی از عوامل تاول‌زا را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری در آسیبهای ناشی از عوامل تاول‌زا در بخش اورژانس را توضیح دهد.
- تدابیر پیش بیمارستانی در آلودگی با سیانید را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری در آلودگی با سیانید در بخش اورژانس را توضیح دهد.
- تدابیر پیش بیمارستانی در آلودگی با عوامل تحریک کننده ریه را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری در آلودگی با عوامل تحریک کننده ریه در بخش اورژانس را توضیح دهد.

#### ۱۶- آشنایی با حفظ راه هوایی و احیای قلبی - ریوی.

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- مانورهای باز کردن راه هوایی را توضیح دهد.
- روشهای تنفس مصنوعی را توضیح دهد.
- موارد استفاده از اکسیژن را نام ببرد.
- اقدامات اولیه احیاء را شرح دهد.
- انجام CPR یک نفره را توضیح دهد.
- انجام CPR دو نفره را توضیح دهد.
- علل شایع ایست قلبی را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری پیش بیمارستانی در ایست قلبی را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری در بخش اورژانس در ایست قلبی را توضیح دهد.
- مراحل مختلف احیاء قلبی ریوی را روی مولاژ نشان دهد.

#### ۱۷- آشنایی با انواع شکستگی ها

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

- شکستگی را تعریف کند.
- انواع شکستگی را نام ببرد.
- علائم شکستگی توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری در صدمات عضلانی اسکلتی را توضیح دهد.
- اصول آتل‌گیری را نام ببرد.

- انواع آتل ها را نام ببرد.
- انواع شکستگی های مججمه را نام ببرد.
- تدابیر پرستاری در شکستگی های مججمه را توضیح دهد.
- انواع صدمات قفسه سینه را نام ببرید.
- تدابیر پرستاری در شکستگی قفسه سینه را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری در صدمات اندامهای فوقانی را شرح دهد.
- تدابیر پرستاری در شکستگی لگن و ران را توضیح دهد.
- سندرم کمپارتمان را تعریف کند.
- علائم سندرم کمپارتمان را نام ببرد.
- فرآیند پرستاری در سندرم کمپارتمان را توضیح دهد.

- **روش های تدریس:** سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، شبیه سازی
- **وسایل کمک آموزشی:** ویدئو پرژکتور، وایت برد و ماژیک، ماکت

#### ● تکالیف دانشجویان:

- ۱- حضور در کلاس و عدم غیبت غیر مجاز.
- ۲- شرکت در بحث ها
- ۳- آمادگی جهت پرسش و پاسخ در هر جلسه
- ۴- رعایت شئونات اخلاقی
- ۵- مراجعه به منابع ذکر شده و تکمیل مطالب ارائه شده در کلاس.
- ۶- انجام تکالیف و ارائه آن در ابتدای هر جلسه.
- ۷- انجام تحقیق و تحویل آن در آخرین جلسه ترم.

#### ● منابع تدریس:

- **غفاری ف. حقیقت پسند آستانه ع. شیرین کام ف. پرستاری فوریتها- حوادث غیر مترقبه و سلاح های کشتار دسته**

#### جمعی با تاکید بر تریاژ.

- غفاری ف ، شمسعلی نیا ع. پرستاری فوریت ها و حوادث غیر مترقبه. تهران. نشر بشری
- نیک روان مفرد م. کتاب جامع فوریتهای پرستاری. تهران. انتشارات نور دانش
- گیتی الف. پرستاری فوریت ها. تهران. نشر بشری
- Walsh, M., Kent, A. Accident and Emergency Nursing. 5th edition.
- Patricia Cone Morton, Dorrie K. Critical care Nursing, Lippincott Williams & Wilkines, London: Philadelphia.
- Daniel H. Cooper et al. The Washington Manual of medical Therapeutics, 33rd Edition, Lippincott Williams & Wilkines, London: Philadelphia. 2014.

- **روش ارزشیابی:** پرسش و پاسخ در ابتدای جلسات از مبحث جلسه قبل، امتحان عملی و پایان ترم.

روش ارزیابی	نمره	ملاحظات
حضور فعال در کلاس و مشارکت در بحث و تحقیق	۱۰٪	
آزمون عملی	۲۵٪	آزمون عملی در اتاق پراتیک و براساس چک لیست انجام می شود.
آزمون پایان ترم	۶۵٪	

